

HIRVATİSTAN BİLGİ NOTU

AĞUSTOS 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

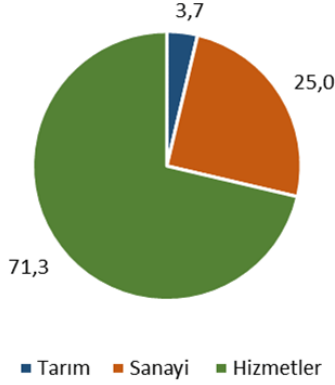
GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	57,2	67,8	69,5
Büyüme	%	-8,1	10,2	2,7
Nüfus	Milyon Kişi	4,0	4,0	4,0
Kişi Başı Gelir	USD	14.131	16.818	17.338
Enflasyon	%	-0,7	5,5	5,8
İşsizlik Oranı	%	9,0	8,2	7,7
Cari Denge / GSYH	%	-0,1	2,0	-0,4
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-7,4	-3,7	-2,9
İhracat	Milyar USD	17,0	22,7	-
İthalat	Milyar USD	26,1	33,6	-

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 2022, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Hırvatistan İstatistik Ofisi, Ç12022

Habsburg hanedanlığı, Osmanlı İmparatorluğu ve Venediklilerin kontrolündeki topraklarda çoğunlukla toprak ağaları üzerinden varlığını sürdüren Hırvatlar, Avusturya-Macaristan çatısı altında Birinci Dünya Savaşı'na girmiştir. Savaş sonrası İtalyanlara vaat edilen Dalmaçya kıyılarının Yugoslavya Krallığı'na bırakılmasıyla Katolik mezhebine mensup olan Hırvatlar Yugoslavya çatısı altında toplanmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nda ülkenin işgal edilmesinden sonra Hırvatlar yeni kurulan Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti çatısında da yer almıştır.

Yugoslavya Başkanı Tito'nun bütünleştirici tavrına rağmen 1970'lerde 'Hırvat Baharı' ile özerklik istemiş, 1990'da yapılan seçim sonucunda sosyalist rejimi reddederek, 1991 yılında bağımsızlığını ilan etmiştir. Bağımsızlığı Sırp'ların güçlü olduğu Yugoslavya hükümeti tarafından kabul edilmemiş, Hırvat ve Slovenlerin Sırp hükümetiyle savaşı başlamıştır. Dalmaçya kıyıları da dahil Hırvatların bulunduğu birçok yer bombalanırken Birleşmiş Milletler barış güçleri savaş olan bölgelere yardım amacıyla girmiştir. 1998 yılında Sırbistan-Karadağ, Hırvatistan'ı tanıdığını açıklarken 2002 yılında Birleşmiş Milletler güçleri ülkeyi terk etmiş, ülke bağımsızlığına kavuşmuştur. Hırvat siyasilerin ülkenin bağımsızlığından beri hedeflediği AB üyeliği ise 2013 yılında tamamlanmış, ülke Avrupa Birliği'ne girmiştir.

Sosyalist rejimden piyasa ekonomisine geçiş, savaşın yıkıcı etkileri ülkede %20'lere varan yüksek işsizlik oluştururken gayri resmi bir ekonomi ve kara borsanın oluşmasına neden olmuştur. Slovenya, Yugoslavya döneminde ülkenin tahıl ambarı olarak görülmüş, sosyalist rejimden piyasa ekonomisine geçişte birçok çiftçi kârlı üretim yapamayacak kadar küçük kalmıştır. Diğer sektörler gelişirken tarım sektörünün milli gelir içerisindeki payı gerilemiş, 2022 yılının ilk çeyreğinde %3,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mısır, buğday, şeker pancarı, arpa en çok üretilen tarımsal ürünler olarak öne çıkarken Dalmaçya kıyılarında Akdeniz ikliminin etkisiyle üzüm, zeytin, badem üretilmektedir. Ülkenin beşte ikisinin ormanlık olması ormancılığın dolayısıyla da odun ve kağıt hamuru endüstrisinin gelişmesinde etkili olmuştur.

HİRVATİSTAN BİLGİ NOTU

Hırvatistan'da petrol üretimi olmasına karşın ihtiyacı karşılamamaktadır. Alçı taşı en çok üretilen maden olarak öne çıkarken 2015 yılında 125 bin ton üretilen madenden 2019 yılında 200 bin ton üretilmiştir.

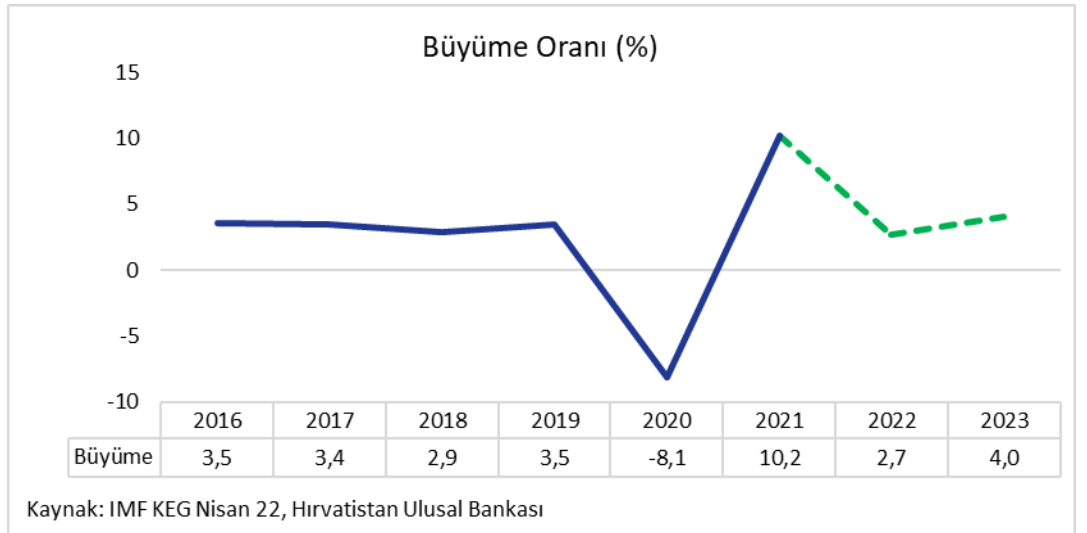
İyi bir altyapıya sahip olan ülkede imalat sanayinde gıda, metal işleme, kömür ve rafine petrol imalatı sektörlerinin öne çıkmaktadır. Dalmaçya kıyılarında gemi imalathaneleri bulunurken imalat sanayi kuzey bölgesinde yoğunlaşmıştır. 2022 yılı verilerine göre, sanayinin milli gelir içerisindeki payı %25 seviyesindedir. 2019 yılı verilerine göre, inşaat sektörünün payı %5 seviyesinde olurken ülkede bulunan hidrolik ve termik santraller elektrik üretimi sektörünün milli gelire oranla %3 seviyesinde seyretmesinde etkili olmuştur.

Taşımacılık ve konaklama sektörlerinin milli gelir içerisindeki payının %11,6 olduğu ülke için turizm önemli gelir kaynağıdır. Salgın öncesi 2017 ile 2019 yılları arasında toplam 170 milyon turiste ev sahipliği yapan ülke 2020 yılında sadece 21 milyon turist ağırlayabilmiştir.

BÜYÜME: 2000 ile 2008 yılları arasında ortalama %4,2'lik büyüme oranı yakalayan Hırvatistan 2009 ile 2014 yılları arasında yılda ortalama %1,9 daralmıştır. Avrupa Birliği'ne girdikten sonra yatırımların artması ülkede büyümenin tekrar pozitif seyrinde etkili olurken 2015 ile 2019 yılları arasında büyüme %3,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Turizm sektörünün önemli gelir kaynağı olması sebebiyle salgından oldukça olumsuz etkilenen ülke 2020 yılında %8,1 küçülmüştür. Konaklama sektörü 2020 yılında %51 daralırken kamu hizmetlerinde daralma %17 seviyesinde olmuştur.

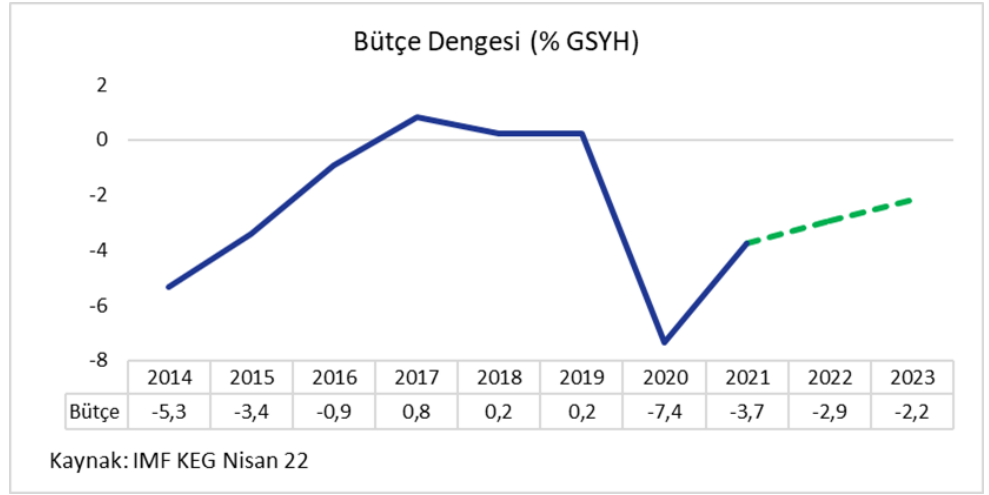
2021 yılı verilerine göre ülkenin %10,2 büyüdüğü belirtilirken 2021 yılının ilk çeyreğinde meydana gelen depremlerin de etkisiyle %0,8 daralan Hırvatistan ekonomisi 2022 yılının ilk çeyreğinde baz etkisiyle %6,7 büyümüştür. IMF 2022 yıl genelinde %2,7 büyüyeceğini tahmin ettiği Hırvatistan ekonomisinin 2023 yılında %4 büyüyeceğini öngörmektedir.

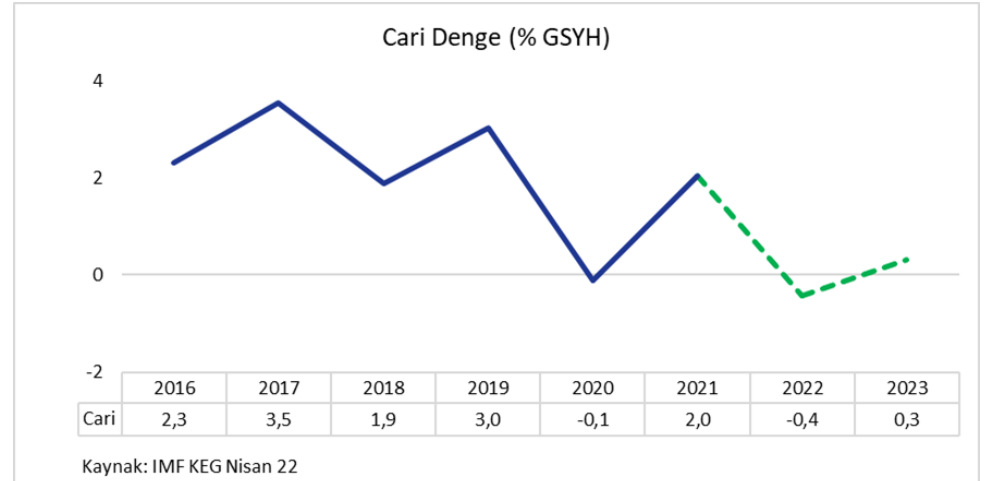
2. BÜTÇE DENGESİ

Hırvatistan bütçesi salgına kadar iyi gelişme göstermiş, 2014 yılında milli gelire oranla %5,3 olan bütçe açığı 2017 yılında %0,8 pozitifte geçmiştir. 2020 yılında bütçe gelirlerindeki %7'ye yakın azalma, salgın kaynaklı giderlerin ise harcamaları %9 seviyesinde artması, bütçenin %7,4 seviyesinde açık vermesine neden olmuştur. Bütçedeki düzelme ile 2013'te %80 seviyesinde olan kamu borcu (milli gelire oranla) 2019 yılında %70'e gerilemiş, 2020 yılında %87'ye çıkmıştır. 2021 yılında bütçe açığının %3,7 seviyesinde olduğu belirtilirken kamu borcu %81 seviyesinde gerçekleşmiştir (Not: Hırvatistan 1 Ocak 2023'ten itibaren para birimi olarak Euro kullanacaktır).

3. CARİ DENGESİ

Dış ticaret, birincil gelir dengelerinde açık veren Hırvatistan cari dengesi, hizmet dengesi ve yurtdışında yaşayan Hırvatların evlerine gönderdiği transferlerinde fazla vermektedir. 2020 yılında turizm sektöründeki daralış ile bir önceki yıl 15,3 milyar EUR olan hizmet gelirleri 8,9 milyar EUR seviyesine gerilemiş, böylelikle Hırvatistan 56 milyon EUR gibi düşük cari açık vermiştir. 2021 yıl genelinde turizm gelirlerinin 14 milyar EUR seviyesine çıkmasıyla 2 milyar EUR seviyesinde cari fazla verilmiştir. Öte yandan, enerji giderlerinin artmasıyla 2022 yılında Hırvatistan'ın cari açık verileceği tahmin edilmektedir.

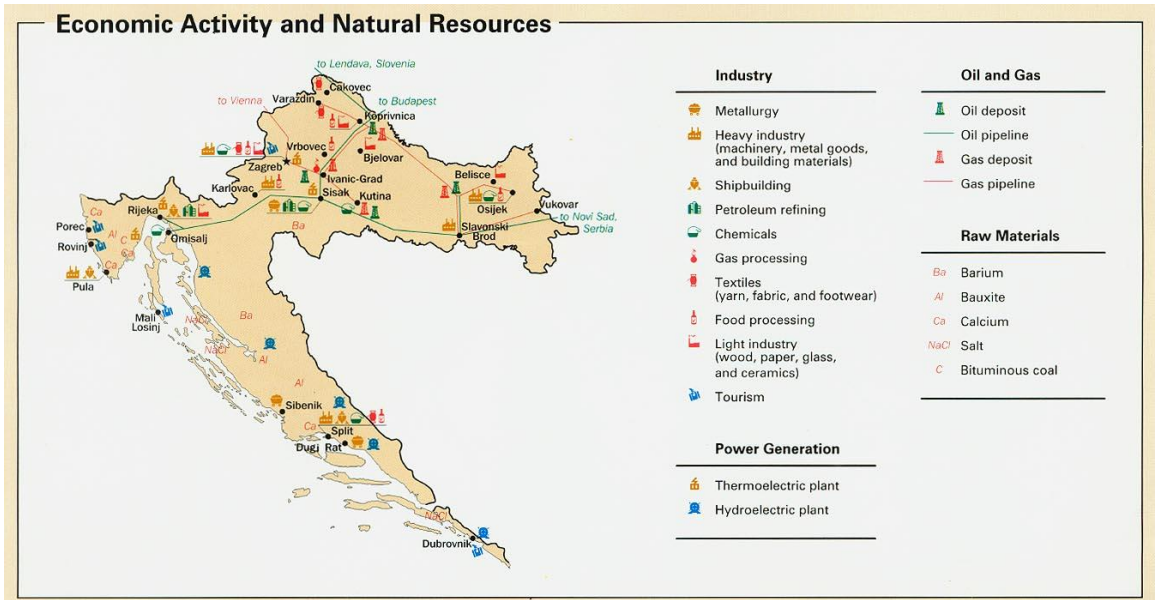
4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Ülke, para biriminin euro ile kısmi para birimi sabitlenmesi, güçlü bir döviz rezervi stoku nedeniyle uzun bir döviz kuru istikrarı dönemi yaşamıştır. AB'ye katılım ve avro bölgesine doğru hareket, ülkenin yabancı yatırımcılar için çekiciliğini artırmaktadır.

Zayıf Yönleri: Hırvatistan'daki doğrudan yabancı yatırım (DYY), 2008-2009 mali krizinden henüz toparlanamadı. Fitch bu durumu, nispeten sessiz bir ekonomik görünüm ile bölgesel standartlara göre pahalı ve nispeten rekabetçi olmayan bir işgücüne bağlamaktadır. Doğrudan yabancı yatırımları çekmek ve işgücü rekabet gücünü artırmak için hükümet tarafından yapılacak önemli yapısal reformlar gerekli olacaktır. Ancak, bu reformlarda ilerleme şu ana kadar sınırlı olmuştur. Sosyal hizmetlere yapılan harcamalar, bölgesel standartlara göre son derece yüksektir. İyileşen bir ekonomik ortamda artan gelirin de desteğiyle, bütçe sıkılaştırmasının tahmin dönemi boyunca kademeli olarak gevşemesi beklenmektedir.

Fırsatlar: Ülkenin sağlam turizm sektörü, Covid-19 rüzgarlarının dağılması ve 2023'te avro bölgesine girişinin ardından Türkiye ve Yunanistan gibi rakip destinasyonlarda artan güvenlik risklerinden yararlanarak daha da büyüme potansiyeline sahiptir. Son vergi reformu, sistemi basitleştirmeye ve iş ortamını iyileştirmeye yönelik olumlu bir adım olarak görülmektedir.

Tehditler: Dış hesaplar (cari denge), Covid-19 salgını sırasında 2020'de turizm varışlarındaki keskin düşüş gibi dışsal şoklara karşı savunmasız kalmaya devam etmektedir. Hırvatistan'ın salgın sırasında kendini gösteren yüksek kamu borç yükü ve zayıf bütçe fazlaları, ülkenin dış veya finansman şoklarına yüksek oranda maruz kalması anlamına gelmektedir. Ülke, düşük doğum oranları ve yüksek düzeyde göç ile uzun vadeli bir demografik krizle karşı karşıyadır.

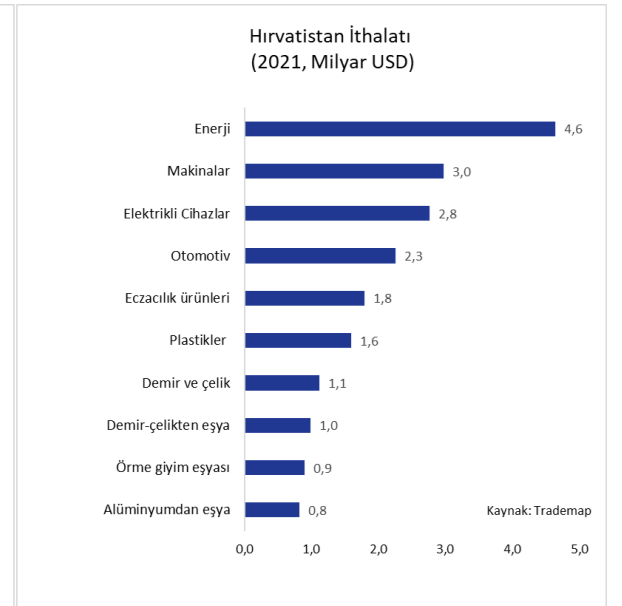
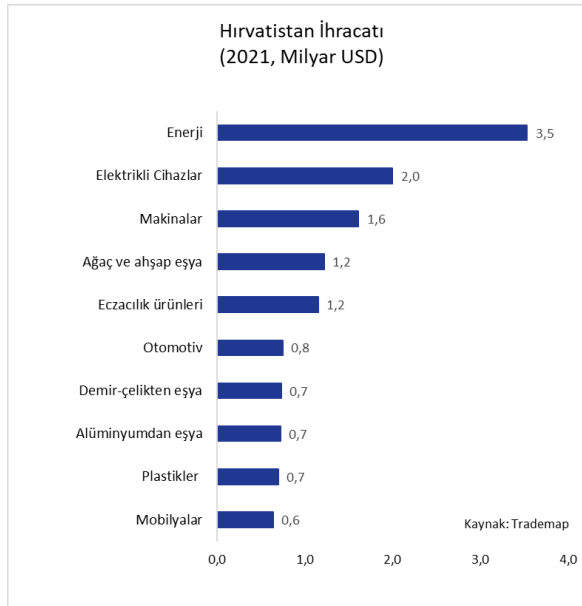
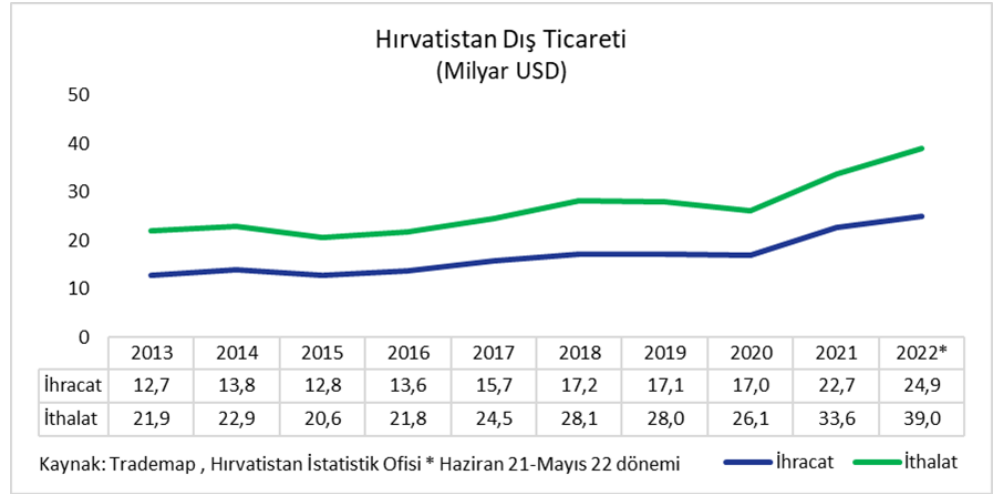

5. DIŞ TİCARET

Hırvatistan ticaretinin %40'ını İtalya, Almanya ve Slovenya ile gerçekleştirmektedir. Ülke genellikle dış ticaret açığı vermektedir. 2013 yılında 9,2 milyar USD seviyesinden 2015 yılında 7,7 milyar USD seviyesine gerilerken 2021 yılında 11 milyar USD seviyesine çıkmıştır. 2013 yılında dış ticaret hacmi 35 milyar USD iken 2021 yılında 56 milyar USD olmuştur.

Hırvatistan 2021 yılında 24,9 milyar USD seviyesinde ihracat yaparken enerji ihracatı 3,5 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Enerji ihracatının ise 1 milyar USD'lik kısmı ise elektrik enerjisi ihracatından kaynaklanmaktadır. Hırvatistan'ın 2021 yılında yaptığı 39 milyar USD'lik ithalatının 4,6 milyar USD'lik kısmı enerji sektöründen gerçekleşmiştir. Makinalar ve elektrikli cihazlar sektörlerinde ithalatın payı ise %17 seviyesindedir.

2022 yılının ilk beş ayında Hırvatistan ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %25 artarak 10,8 milyar USD seviyesinde, ithalatı ise %41 artarak 18,4 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

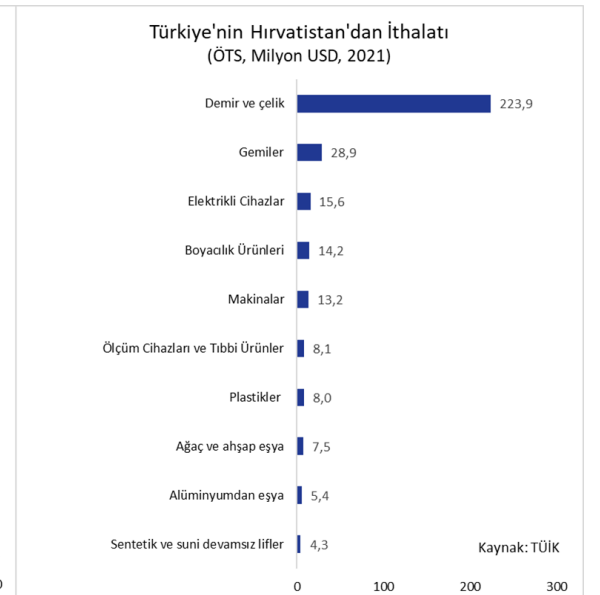
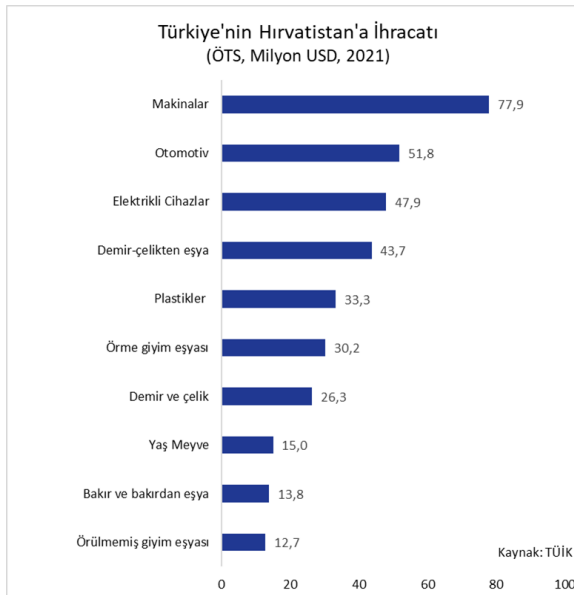
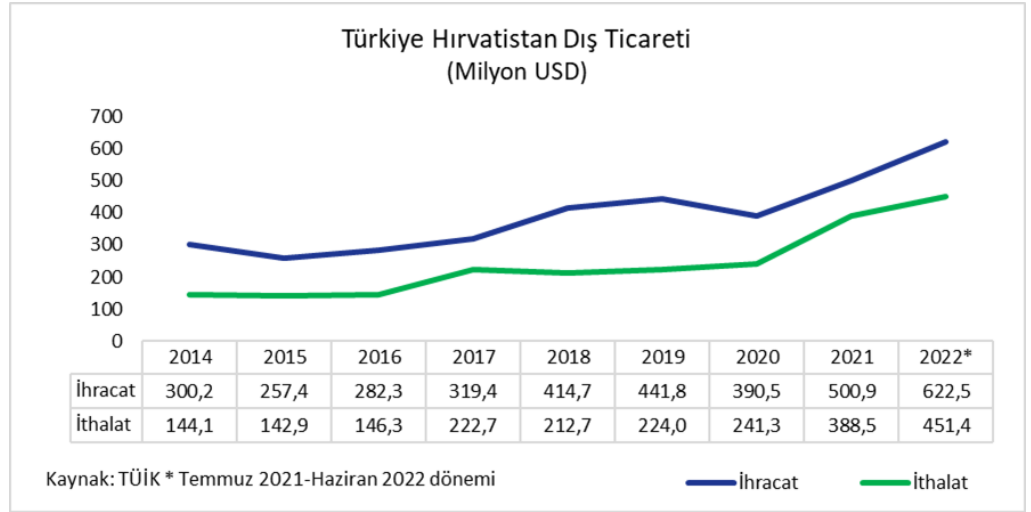

6. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye, Hırvatistan'dan ile dış ticaretinde net ihracatçıdır. 2014 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret 444 milyon USD iken 2021 yılında 889 milyon USD seviyesine çıkmıştır. Türkiye'nin dış ticaret fazlası son sekiz yılda ortalama 150 milyon USD seviyesinde olmuştur.

2022 yılının ilk altı ayında Türkiye'nin Hırvatistan'a ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre %51 artarak 360 milyon USD olurken Türkiye'nin Hırvatistan'dan ithalatı ise aynı dönemde %33 artarak 254 milyon USD olmuştur.

Makinalar, otomotiv, elektrikli cihazlar sektörlerinde Türkiye'nin Hırvatistan'a ihracatının %37'sini oluştururken Türkiye'nin Hırvatistan'dan ithalatında demir çelik sektörü toplam ithalatın %60'ını oluşturmaktadır. Demir çelik sektöründe ithalatın ise büyük çoğunluğunu hurda ithalatı oluşturmaktadır.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr